

Висока школа струковних студија за
образовање васпитача „Михаило Палов“
у Вршцу, Србија

Preschool Teacher Training College "Mihailo
Palov" Vrsac, Serbia

Universitatea de Vest „Aurel Vlaicu”
Arad, Romania

University de West "Aurel Vlaicu"
Arad, Romania

Универзитет "Св. Климент Охридски"
Педагошки факултет Битола
Македонија

University "Saint Kliment Ohridski",
Faculty of Pedagogy,
Bitola, Macedonia

REVIVIS

REVIVIS – Institut za razvijanje
nadarjenosti - Ptuj
Slovenia

REVIVIS – Institute for Giftedness
Development, Ptuj,
Slovenia

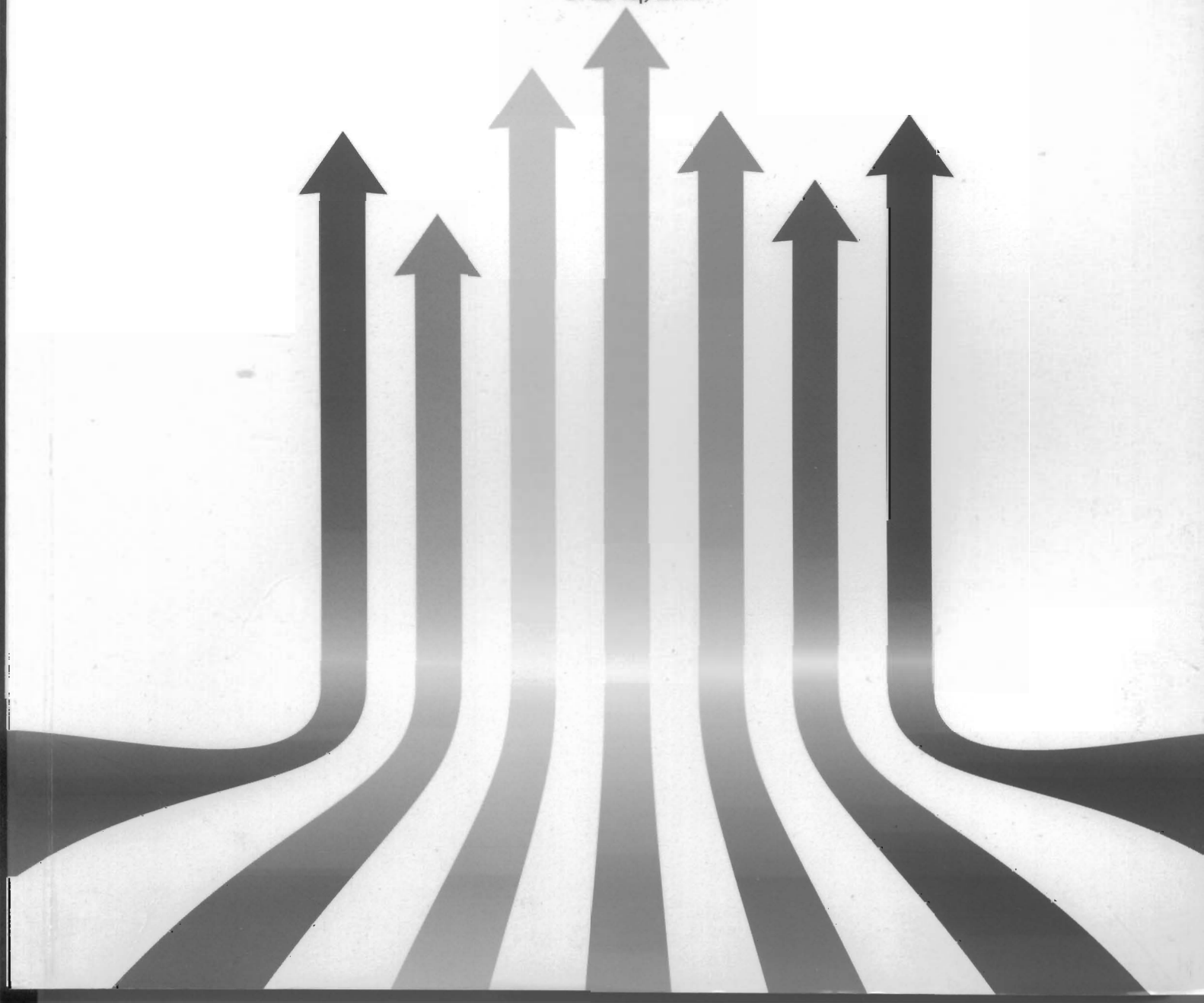
ДАРОВИТОСТ И МОРАЛНОСТ

GIFTEDNESS AND MORALITY

17. ОКРУГЛИ СТО

17th ROUND TABLE

ВРШАЦ, 2011.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

159.928-053.5(082)

**МЕЂУНАРОДНИ научни скуп „Даровитост и моралност“ (2010 :
Вршац)**

Zbornik rezimea sa Međunarodnog naučnog skupa
„Darovitost i moralnost“, Vršac, Arad. 01. juli 2011. /
[organizatori] Visoka škola strukovnih studija za
obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“, Vršac... [ect.]. –
Universitatea “Aurel Vlaicu” din Arad - Romania
Универзитет “Св. Климент Охридски”- Педагошки факултет
Битола, Македонија
REVIVIS – Institut za razvijanje nadarjenosti – Ptuj, Slovenia
Vršac : Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspita
„Mihailo Palov“, 2011 (Vršac : Tuli). – 170 str. ;
30 cm

„17. okrugli sto“ --> nasl. Str. – Uporedno srp. tekst i
engl. prevod. - Tiraž 150.

ISBN 978-86-7372-134-7

1. Висока школа струковних студија за образовање васпитача
„Михаило Палов“ (Вршац)

А) Даровита деца – Зборници – Резимеи

COBISS.SR-ID 264428807

Радмила Николић,
Учитељски факултет у Ужицу
scholae@yahoo.com
Вера Ж. Радовић
Учитељски факултет у Београду
vera.radovic@uf.bg.ac.rs

ПРЕФЕРЕНЦИЈЕ ВРЕДНОСТИ ДАРОВИТИХ УЧЕНИКА

У досадашњим истраживањима даровитих, мало је пажње посвећивано развоју емоционалног и моралног живота даровитих. Теорије когнитивног развоја, као и истраживања на њиховим основама занемаривале су остале аспекте развоја личности. Наглашавајући повезаност когнитивног са емоционалним и моралним развојем расте интерес за проучавањем овог проблема како на теоријском нивоу тако и на научно заснованим емпиријским истраживањима. Морални развој је когнитивно усмерен и зависи од интелектуалних могућности појединаца. Зато се, с правом може претпоставити да су појединци високих интелектуалних способности супериорнији у области моралних својстава и области социјалне адаптације. Бројна истраживања су показала да већина даровитих испољава више нивое емпатије, осећајности, моралне одговорности, самопосматрања, алтруизма и самокритичности у поређењу са општом популацијом. Даровити другачије и снажније доживљавају свет око себе, имају богатије и живље представе о свету у коме живе.

С обзиром на чињеницу да вредности представљају компоненту моралног развоја, циљ нашег истраживања био је да се утврди вредносни профил даровитих кроз преференције стилова живота, а који се односе на индивидуалне и друштвене вредности и циљеве. „С обзиром да васпитање вредности зависи и од интелектуалних могућности појединца, од јачине његове воље која се показује како на плану сазнања тако и на плану активности“ (Ђорђевић, 1996), претпоставили смо да се преференције одређених вредности даровитих разликују од преференција вредности њихових вршњака.

Мада су вредности релативно стабилне, подложне су променама. Вредносни систем даровитих, захваљујући њиховом когнитивном развоју, је организованији, чвршћи, а тиме и постојанији, тако да нисмо очекивали да буде сличан ономе који преферирају њихови вршњаци.

Истраживање је извршено на узорку од 100 ученика средњих школа (математичка гимназија, филолошка гимназија и средња школа за музичко образовање).

Добијени резултати истраживања показују да се даровити средњошколци, у преферирању одређених стилова живота, у целини битно не разликују од својих вршњака. Преглед истраживања преференција стилова живота ученика средњих школа такође ће бити дат у овом раду. Вероватно су друштвене околности и важеће опште вредности друштва детерминисале овакво стање.

Кључне речи: морални развој/вредности/стилови живота/даровити/индивидуалне и друштвене вредности.